

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Bioetyka (Konwersatorium), PG_00176546						
Kierunek studiów	Filozofia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Filozofii -> Zakład Etyki i Filozofii Społecznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Natasza Szutta				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Odpowiedź na pytanie, czym jest bioetyka, w jakim modelu jest uprawiana, jakie typy argumentacji stosuje się w bioetyce. Prezentacja i dyskusja ważnych problemów bioetycznych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FILOZL3_K09] Ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się więzi społecznych	Ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się więzi społecznych	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FILOZL3_K02] Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów	Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[FILOZL3_W08] Zna i rozumie główne kierunki i stanowiska współczesnej filozofii	Zna i rozumie główne kierunki i stanowiska we współczesnej bioetyce	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[FILOZL3_W02] Zna zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim.	Zna zaawansowaną terminologię etyczną i bioetyczną w języku polskim.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[FILOZL3_U17] Dobiera strategie argumentacyjne, na poziomie elementarnym konstruuje krytyczne argumenty, formułuje odpowiedzi na krytykę	Dobiera strategie argumentacyjne, na poziomie elementarnym konstruuje krytyczne argumenty, formułuje odpowiedzi na krytykę	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_U11] Przytacza główne tezy badanych wypowiedzi filozoficznych, stosownie do ich istotności	Przytacza główne tezy badanych wypowiedzi na tematy bioetyczne, stosownie do ich istotności	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_U20] Wyjaśnia idee i rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek danego poglądu	Wyjaśnia idee i rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek danego poglądu	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FILOZL3_W09] Zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla jednego z bloków głównych subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, lub 3) estetyka, filozofia kultury	Zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla etyki i bioetyki	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[FILOZL3_U07] Analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia	Analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_W05] Ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna lub 3) estetyka, filozofia kultury	Ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie etyki	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[FILOZL3_W12] Ma wiedzę o normach konstytuujących i regulujących życie społeczne oraz o źródłach tych norm, ich naturze, zmianach	Ma wiedzę o normach konstytuujących i regulujących życie społeczne oraz o źródłach tych norm, ich naturze, zmianach	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

	<table><tr><td>Efekt kierunkowy</td><td>Efekt z przedmiotu</td><td>Sposób weryfikacji i oceny efektu</td></tr><tr><td>[FILOZL3_K06] Ma świadomość wagi problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za trafność przekazywanej wiedzy, z uczciwością naukową oraz rzetelnością i uczciwością w sytuacji prowadzenia sporu</td><td>Ma świadomość wagi problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za trafność przekazywanej wiedzy, z uczciwością naukową oraz rzetelnością i uczciwością w sytuacji prowadzenia sporu</td><td>[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport</td></tr></table>	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu	[FILOZL3_K06] Ma świadomość wagi problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za trafność przekazywanej wiedzy, z uczciwością naukową oraz rzetelnością i uczciwością w sytuacji prowadzenia sporu	Ma świadomość wagi problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za trafność przekazywanej wiedzy, z uczciwością naukową oraz rzetelnością i uczciwością w sytuacji prowadzenia sporu	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu					
[FILOZL3_K06] Ma świadomość wagi problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za trafność przekazywanej wiedzy, z uczciwością naukową oraz rzetelnością i uczciwością w sytuacji prowadzenia sporu	Ma świadomość wagi problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za trafność przekazywanej wiedzy, z uczciwością naukową oraz rzetelnością i uczciwością w sytuacji prowadzenia sporu	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport					
Treści przedmiotu	1. Sposoby uprawiania bioetyki 2. Argumentacje w debatach bioetycznych 3. Problemy związane z początkiem i końcem życia ludzkiego a. Aborcja i eutanazja b. Eutanazja okołoporodowa c. Macierzyństwo zastępcze d. Transplantacje i problem definicji śmierci 4. Ingerencja w ludzką naturę a. Ingerowanie w ludzką psychikę b. Inżynieria genetyczna c. Klonowanie d. Przedłużanie życia 5. Etyka ekologiczna 6. Eksperymenty biomedyczne						
Wymagania wstępne i dodatkowe	zaliczone ćwiczenia i egzaminy z etyki ogólnej i stosowanej						
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej				
	kolokwium	50.0%	60.0%				
	prezentacja	100.0%	30.0%				
	obecność	80.0%	10.0%				

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Propozycje literatury. Studenci są zachęceni do samodzielnego poszukiwania literatury naukowej do swoich prezentacji 1. Sposoby uprawiania bioetyki i. Bioetyka a metafizyka, B. Chyrowicz, W. Galewicz, K. Szewczyk, P. Łuków, dyskusja w Diametrosie - Internetowym Czasopiśmie Filozoficznym UJ, http://www.diametros.iphils.uj.edu.pl 2. Argumentacje w debatach bioetycznych i. B. Chyrowicz, Argumentacja we współczesnych debatach bioetycznych, w: Diametros 19(2009), s. 1-25; ii. Bioetyka i ryzyko. Argument równi pochyłej w dyskusji wokół osiągnięć współczesnej genetyki. Lublin 2000; iii. Marian Machonek, Znaczenie argumentacji teologicznej w sporach dotyczących bioetyki, w: Diametros 19(2009), s. 66-77; 3. Problemy związane z początkiem i końcem życia ludzkiego a. Aborcja i eutanazja i. Jacek Malczewski, Eutanazja: z dziejów pojęcia, w: Diametros - Internetowe Czasopismo Filozoficzne, 1(2004), 32-52; ii. Peter Singer, Pozbawienie życia: ludzie, w: Etyka praktyczna, P. Singer, Warszawa: Książka i Wiedza 2003, s. 170-208; iii. Wokół testamentu życia. Debata Polskiego Towarzystwa Bioetycznego; http://www.ptb.org.pl/opinie_testament.html Casus: Terri Schiavo, Janusz Świtaj, Alfi Evans, Jody & Mary http://bazy.incet.uj.edu.pl/dzialy.php?l=pl&p=31&i=388&m=27&n=1&z=0&kk=139&k=70 http://www.switaj.eu/news.php b. Eutanazja okołoporodowa i. Weronika Chańska, Czego nas nauczyło Baby-Doe? Prawne i etyczne aspekty postępowania w przypadku poważnie upośledzonych noworodków, w: Etyka 34(2001), s. 147-168; ii. Kazimierz Szewczyk, Decyzje krytyczne w neonatologii i standardy ich podejmowania, Diametros 26(grudzień 2010): 96-13; Casus dr. Gregory Messengera http://bazy.incet.uj.edu.pl/dzialy.php?l=pl&p=31&i=3&m=26&z=0&k=328 c. Macierzyństwo zastępcze i. Oktawian Nawrot, Macierzyństwo zastępcze. Aspekty moralno-prawne, w: Etyka 33(2000), s. 175-194. ii. Jak uregulować kwestię macierzyństwa zastępczego? Debata Polskiego Towarzystwa Bioetycznego; http://www.ptb.org.pl/opinie_macierzynstwo.html Casus Baby M http://bazy.incet.uj.edu.pl/dzialy.php?l=pl&p=31&i=3&m=27&n=1&z=0&kk=130&k=39 d. Transplantacje i problem definicji śmierci i. Zbigniew Szawarski, Kupi żywe oko. Rozważania o etyce transplantacji, Etyka 33(2000), s. 157-173; ii. Jerzy Kopania, Etyczny wymiar cielesności, rdz. 2 i 3, Kraków: Aureus 2002, s. 47-79; iii. Maria Nowacka, Cztery sfery oddziaływania terapii transplantacyjnej: stan obecny i perspektywy, w: Diametros 19(2009), 93-105; Casus Baby Fae http://bazy.incet.uj.edu.pl/dzialy.php?l=pl&p=31&i=388&m=27&n=2&z=0&kk=425&k=76 4. Ingerencja w ludzką naturę a. Ingerowanie w ludzką psychikę i. Barbara Chyrowicz, O ingerencji w ludzką psychikę i kontrowersyjnych korzyściach naruszenia autonomii, w: Etyczne aspekty ingerowania w ludzką psychikę, B. Chyrowicz [red.], Lublin: TN KUL 2002, s. 87-106; ii. Piotr Oleś, W kierunku granic poznania psychologicznego i ingerencji w psychikę, w: Etyczne aspekty ingerowania w ludzką psychikę, B. Chyrowicz [red.], Lublin: TN KUL 2002, s. 9 - 36.
-----------------------	-------------------------	---

		iii. Francis Fukuyama, Neurofarmakologia i sterowanie zachowaniem, w: Koniec człowieka, F. Fukujama, Kraków: Znak 2004, s. 64-83; b. Inżynieria genetyczna i. Jürgen Habermas, Przyszłość natury ludzkiej. Czy zmierzamy do eugeniki liberalnej?, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar 2003; ii. Francis Fukuyama, Inżynieria genetyczna, w: Koniec człowieka, F. Fukujama, Kraków: Znak 2004, s. 104-117; iii. John Harris, Poprawianie ewolucji, Łódź: Wydawnictwo UŁ 2021. Casus głuchota na zamówienie http://bazy.incet.uj.edu.pl/dzialy.php?l=pl&p=31&i=208&m=27&n=1&z=0&kk=284&k=239 c. Klonowanie i. Martha Nussbaum, Cass Sunstein, Czy powstanie klon człowieka, fakty i fantazje, Warszawa: Diogenes, Świat Książki 1998; ii. P. Łuków, Klonowanie reprodukcyjne a wartość dzieci, w: Etyka 34(2001), s. 137-145; iii. P. Łuków, Klonowanie, tożsamość i dyskryminacja, w: Przegląd Filozoficzny 29(1999), s. 179-191; d. Przedłużanie życia i. A. Lekka Kowalik, W poszukiwaniu eliksiru młodości, w: Ethos 44(1998), s. 178-198; ii. Francis Fukuyama, Przedłużanie życia, w: Koniec człowieka, F. Fukuyama, Kraków: Znak 2004, s. 84-104; 5. Etyka ekologiczna i. Peter Singer, Równość dla zwierząt?, w: Etyka praktyczna, P. Singer, Warszawa: Książka i Wiedza 2003, s. 65-88; ii. R. Elliot, Etyka ekologiczna, w: Przewodnik po etyce, P. Singer [red.], Warszawa: Książka i Wiedza 1998, s. 326-336.
	Uzupełniająca lista lektur	nie dotyczy
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Co rozumiemy przez eutanazję? Jakie można wyróżnić typy eutanazji? Argumenty za i przeciw dopuszczalności eutanazji	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.